

Udruženja, organizacije, kao subjekti prava javljaju se u kapitalizmu sa pojavom trgovačkih društava, ali začeci pravnih lica nalaze se još u Rimskom pravu (opština, Univerzitet, fiskus).

Skup fizičkih lica organizovanih radi obavljanja neke delatnosti u skladu sa pravom i moralom za šta postoji posebna svojina, nezavisna od one koju ima svaki udruženi pojedinac.

Uslovi postojanja pravnih lica:

1. Posebna svojina
2. osnivanje na propisan način
3. pravilnik o unutrašnjoj organizaciji (statut)
4. organi pravnih lica

Vrste pravnih lica:

1. Prema unutrašnjoj strukturi

- udruženja (članovi imaju zajednički cilj)

- ustanove (interesi drugih lica i korisnika)

2. Prema cilju i vrsti delatnosti

- komercijalna (cilj je sticanje dobiti, npr. privredna društva, privatne klinike, škole ...)
- nekomercijalna (državne škole, bolnice, muzeji...)

3. Prema svojinskoj strukturi

- jednosvojinska
- mešovita

U pravna lica ubrajamo državu i njene derivate (teritorijalne jedinice: opštine, pokrajne), crkva i crkvene organizacije, privredna društva (AD, DOO, komanditna, ortačka, zadruge), fondovi i zadužbine(Kolarčeva), političke partije, sportska društva.

Sposobnosti pravnih lica:

1. Pravna (biti subjekt prava, tj nosilac prava i obaveza, postaje osnivanjem i to preduzeća se registruju kod agencija za privredne registre, a udruženja građana kod MUP-a, evidencija je javna, pravni subjektivitet prestaje ispisivanjem iz registra.

2. Poslovna (izjave volje koje proizvode pravne posledice). Izvršioци su organi pravnog lica (direktor). Pravna i poslovna sposobnost mogu da budu ograničene i to:

- u fazi osnivanja kada su izvršene sve radnje za upis a još nije donet statut
- u fazi prestanka kada se pravno lice još uvek formalno vodi u registru iako ne može da stiče prava i obaveze (npr. zbog stečaja i likvidnosti).

Pravna sposobnost je ograničena i zato što pravno lice može da obavlja samo onu delatnost za koju je registrovano pod pretnjom zabrane rada.

3. Deliktна, pravno lice odgovara za štetu koju zaposleni prilikom obavljanja delatnosti prouzrokuje trećem licu (npr. u skladištu).